

Για μια ζωντανή θάλασσα στις Κυκλάδες

Η συμμετοχική προσέγγιση στη δημιουργία μίας θαλάσσιας
προστατευόμενης περιοχής – το έργο ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE

Σπύρος Κοτομάτας, WWF Ελλάς
Χανιά, Οκτώβρης 2018

Gyros

Γυαρος

- **το φυσικό περιβάλλον της Γυάρου:**
 - ✓ Χαρτογράφηση θαλάσσιων οικοτόπων (Παν. Πάτρας)
 - ✓ Αλιευτική μελέτη (Παν. Πάτρας)
 - ✓ Ορνιθολογική μελέτη (Γ. Κατσαδωράκης & ΕΟΕ)
 - ✓ Καταγραφή χερσαίας πανίδας, χλωρίδας, οικοτόπων (ΜΦΙΚ)

- **το ανθρωπογενές περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής:**
 - ✓ Κοινωνικοοικονομική μελέτη (Χαροκόπειο Παν.)

Επιβεβαιώσαμε...

- ✓ ότι στη Γυάρο ζει και αναπαράγεται το 27% του ελληνικού και το 14% του παγκόσμιου πληθυσμού του είδους (70 άτομα, 10 γεννήσεις το χρόνο)

- ✓ Μοναδικούς, εκτεταμένους και υγιείς θαλάσσιους οικοτόπους, που φιλοξενούν θαλάσσιους οργανισμούς και πληθυσμούς ψαριών

- ✓ Σημαντικούς πληθυσμούς αρπακτικών, θαλασσοπούλιών και ανακαλύψαμε μια μοναδική αποικία μύχων

Με επίκεντρο τη Γυάρο και τη μεσογειακή φώκια, το πρόγραμμα ΚΥΚΛΑΔΕΣ Life είχε ως στόχο τη δημιουργία μιας πρότυπης θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής με πολλαπλά οφέλη για την τοπική κοινωνία και για το φυσικό περιβάλλον της περιοχής

➤ Δράσεις παρακολούθησης

- ✓ Παρακολούθηση φωκών
- ✓ Παρακολούθηση ορνιθοπανίδας
- ✓ Παρακολούθηση δεικτών για το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον

➤ Δράσεις προστασίας στο πεδίο

- ✓ Προσδιορισμός αγκυροβολιών φιλικών στη ποσειδωνία
- ✓ Σχεδιασμός υποβρύχιων καταδυτικών μονοπατιών
- ✓ Τοποθέτηση κιουπιών για την ενίσχυση του πληθυσμού χταποδιού
- ✓ Καθαρισμός βυθού, παραλιών και σπηλαίων αναπαραγωγής της φώκιας

➤ Δράσεις επιτήρησης – φύλαξης

- ✓ Περιπολίες με ταχύπλοο φουσκωτό σκάφος και καταγραφή δραστηριοτήτων
- ✓ Λειτουργία συστήματος ραντάρ, με ενεργειακή αυτονομία, που καταγράφει την κίνηση σκαφών στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή
- ✓ Εγκατάσταση κάμερας υψηλής εμβέλειας και αγορά ενός UAV για να ολοκληρωθεί το σύστημα επιτήρησης και να λειτουργήσει σε συνεργασία με το Λιμενικό Σώμα

- Δράσεις ευαισθητοποίησης, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και ενημέρωσης
 - ✓ Υλοποίηση σεμιναρίων κατάρτισης ψαράδων και άλλων εμπλεκομένων
 - ✓ Υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε σχολεία σε Σύρο και Άνδρο
 - ✓ Δράσεις επικοινωνίας (ανοιχτές εκδηλώσεις, ΜΜΕ, ψηφιακή παρουσία, παρουσιάσεις και δημοσιεύσεις)

➤ Δράσεις θεσμοθέτηση της περιοχής ως προστατευόμενης

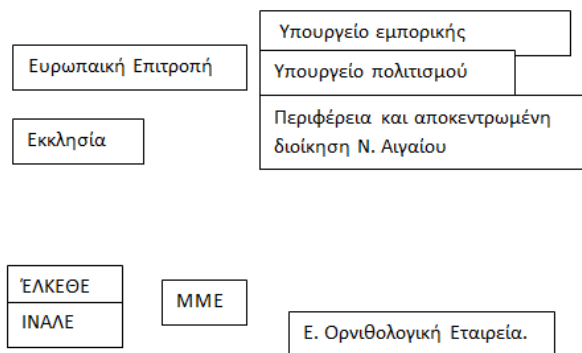
- ✓ Θεσμοθέτηση του πρώτου θαλάσσιου ΚΑΖ Γυάρου από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου βάσει οικολογικής μελέτη τεκμηρίωσης
- ✓ Ολοκλήρωση μελέτων οικοσυστημικής διαχείρισης και θαλάσσιας χωροταξίας (ΜΟm & ΝCC)
- ✓ Εκπόνηση και προώθηση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΜΟm) με τελικό στόχο την έκδοση ΠΔ χαρακτηρισμού της περιοχής ως εθνικής θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής
- ✓ Ίδρυση και λειτουργία της Επιτροπής Συνδιαχείρισης Γυάρου, για τη συνδιαμόρφωση της πρότασης για τη δημιουργία και διαχείριση της ΘΠΠ της Γυάρου με τους εμπλεκόμενους φορείς

Επιτροπή Συνδιαχείρισης Γυάρου....

15 άμεσα εμπλεκόμενοι φορείς για τη συνδιαμόρφωση κοινής πρότασης για τη δημιουργία και διαχείριση της ΘΠΠ της Γυάρου

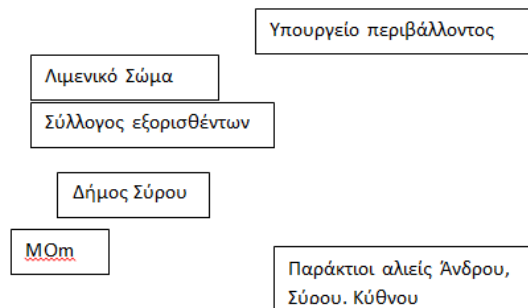

Πληροφόρηση / συνεργασία

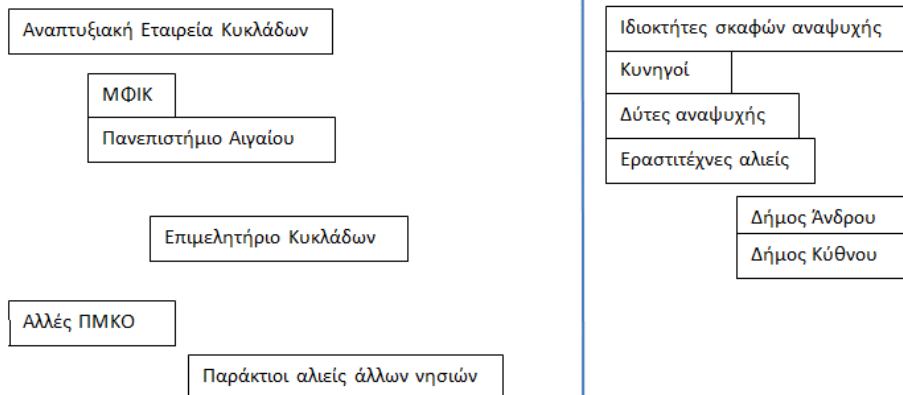

Διάλογος / συμμετοχή

Δυνατότητα να επηρεάσουν το έργο

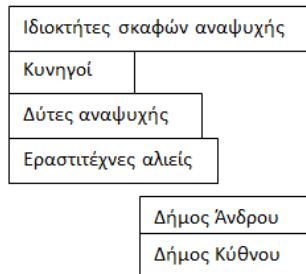

Βαθμός που θα τους επηρεάσει το έργο

Ενημέρωση / παρακολούθηση

Καταγραφή στάσεων

Επενδυτές ΑΠΕ

Επιτροπή Συνδιαχείρισης Γυάρου....

Τα μέλη της Επιτροπής είναι:

- ✓ το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- ✓ το Υπουργείο Πολιτισμού
- ✓ το Υπουργείο Ναυτιλίας/Λιμενικό Σώμα
- ✓ η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- ✓ η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
- ✓ ο Δήμος Σύρου
- ✓ ο Δήμος Άνδρου
- ✓ το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών
- ✓ το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Κρήτης
- ✓ η ΜΟm/Εταιρεία Μελέτης και Προστασίας της Μεσογειακής Φώκιας
- ✓ το WWF Ελλάς
- ✓ οι παράκτιοι επαγγελματίες αλιείς της Σύρου
- ✓ οι παράκτιοι επαγγελματίες αλιείς της Άνδρου
- ✓ το Επιμελητήριο Κυκλάδων
- ✓ η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων

Η Επιτροπή Συνδιαχείρισης Γυάρου στην πράξη

- Έξι (6) συναντήσεις της Επιτροπής
- Διατύπωση κανονισμού λειτουργίας
- Διαμόρφωση κοινού οράματος για τη Γυάρο

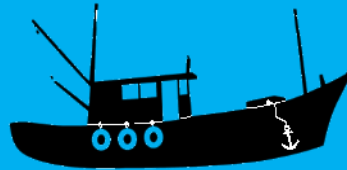
Το όραμα μας

να δημιουργήσουμε ένα πρωτοποριακό μοντέλο θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής, στην περιοχή της Γυάρου, από κοινού με τις κοινωνίες της Σύρου και της Άνδρου, που θα λειτουργεί με σεβασμό προς το περιβάλλον και τους ανθρώπους.

Θα προστατεύει σημαντικούς οικοτόπους

Θα εξασφαλίζει ψάρια για όλους

Δημιουργεί ιδέες

Θα διατηρεί μοναδικά είδη

Θα στηρίζει οικογένειες

Ενώνει ανθρώπους

Κρατά ζωντανή την ιστορία

Ανοίγει νέους ορίζοντες και δίνει το παράδειγμα

Η Επιτροπή Συνδιαχείρισης Γυάρου στην πράξη

	Θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή
2 ^η συνεδρίαση	Παρουσίαση παρούσας κατάστασης φυσικού περιβάλλοντος Γυάρου
3 ^η συνεδρίαση	Προτάσεις για μέτρα/δράσεις προστασίας & διαχείρισης χερσαίου & θαλάσσιου περιβάλλοντος Προτάσεις για μέτρα/δράσεις ανάδειξης & ανάπτυξης εντός της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής Γυάρου
4 ^η συνεδρίαση	Διαμόρφωση κοινής πρότασης ζωνών θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής Γυάρου Διαμόρφωση κοινής πρότασης για το σχήμα διαχείρισης της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής Γυάρου
5 ^η συνεδρίαση	Συνολική πρόταση θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής Γυάρου Εναλλακτικά σχήματα διοίκησης και διαχείρισης
6 ^η συνεδρίαση	Παρουσίαση της ΕΠΜ και επόμενα βήματα για τη διαχείριση της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής Γυάρου μετά το Κυκλάδες Life

Η Επιτροπή Συνδιαχείρισης Γυάρου στην πράξη

- Παρουσίαση όλων των αποτελεσμάτων των μελετών για το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής
- Παρουσίαση των εννοιών προστασίας και διαχείρισης ΘΠΠ

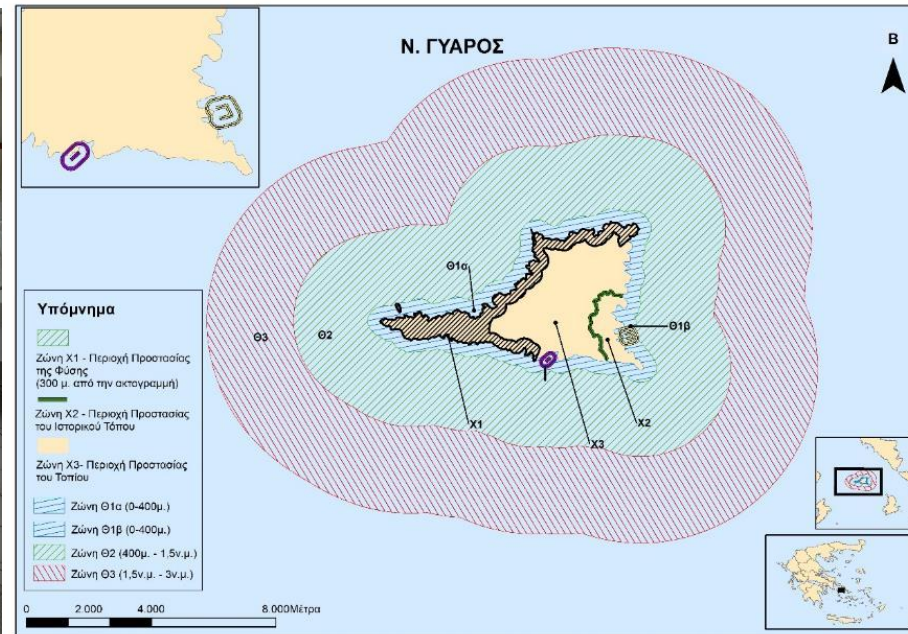
Η Επιτροπή Συνδιαχείρισης Γυάρου στην πράξη

- ✓ Διαμόρφωση επιμέρους στόχων προστασίας και ανάδειξης της Γυάρου
 - ✓ Επεξεργασία μέτρων προστασίας και ανάδειξης της Γυάρου
 - ✓ Εξέταση εναλλακτικών λύσεων για τη διαχείριση της περιοχής
- Συμφωνία σε μια οριστική πρόταση για την προστασία, ανάδειξη και ανάπτυξη της νέας Θαλάσσιας Προστατευόμενης Περιοχής

Η πρόταση της Επιτροπής για τη Γυάρο...

- **Για τη νέα ΘΠΠ Γυάρου προτείνεται:**
 - ✓ Χαρακτηρισμός ως Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο
 - ✓ 3 χερσαίες και 3 θαλάσσιες ζώνες
 - ✓ Μέτρα για κάθε ζώνη
- ✓ **Οι προτάσεις έχουν ενταχθεί στην Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) που έχει κατατεθεί στο ΥΠΕΝ.**

Βασικά χαρακτηριστικά και στοιχεία επιτυχίας

- Συστηματικός σχεδιασμός – χαρτογράφηση φορέων
- Ανεξάρτητη Διαμεσολαβήτρια
- Λειτουργία γραμματείας: WWF και Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων
 - ✓ Ατζέντα
 - ✓ Υλικό έγκαιρα διαθέσιμο εκ των προτέρων
 - ✓ Πρακτικά & Δελτίο Τύπου → Διαφάνεια και λογοδοσία
- Κανονισμός Λειτουργίας
 - ✓ Ομοφωνία
 - ✓ Δέσμευση στις αποφάσεις – ίση μεταχείριση όλων
 - ✓ Κάθε διαφωνία και εναλλακτική πρόταση

Βασικά χαρακτηριστικά και στοιχεία επιτυχίας

- Αναγνώριση του κάθε μέλους και του ρόλου του
- Σεβασμός όλων των απόψεων και πρόσθετων στοιχείων πέρα από την επιστημονική γνώση – Συμβολή στη διαδικασία
- Ενημέρωση, κατάρτιση και πληροφόρηση για τα θέματα
- Κριτήριο το όραμα
- Ανοιχτή σε παρατηρητές και προσκεκλημένους ομιλητές
- Χρονοβόρα διαδικασία, άλλες εξωτερικές καθυστερήσεις και αβεβαιότητα – πρέπει να προβλέπεται ικανός χρόνος διαβούλευσης
- Σταθερότητα και συνέπεια → κλίμα εμπιστοσύνης

Από τη Γυάρο στις άλλες προστατευόμενες περιοχές

- Τα μέλη της επιδίωξαν να **υπάρξει συνέχεια**, ακόμα και στο διάστημα μέχρι την έγκριση του ΠΔ της περιοχής και τη λειτουργία του νέου ΦΔ Κυκλάδων.
- Η Επιτροπή Συνδιαχείρισης Γυάρου αποτελεί πρότυπο για τον ρόλο και τη λειτουργία των **συμμετοχικών συμβουλευτικών επιτροπών** των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.
- Η Επιτροπή Συνδιαχείρισης Γυάρου θέτει τις βάσεις για την εφαρμογή της έννοιας της **συνδιαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών**.

Ευχαριστώ πολύ

ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE

Ολοκληρωμένη διαχείριση
& βιώσιμη ανάπτυξη

www.cycladeslife.gr